

Osaamisperustaisuus lääketieteellisessä koulutuksessa

Leila Niemi-Murola
dosentti, MME, lääkärikouluttajan erityispätevyys, AFAMEE
valtakunnallinen projektikoordinaattori
Clinicum, HY ja TutKA, HYKS



Aikaan perustuva erikoislääkärikoulutus

	Valtakunnallinen kuulustelu	
	Johtamiskoulutus (30 op)	
	Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (väh. 80 tuntia)	
	Säännölliset arvioinnit	
	Toimipaikkakoulutus (2–5 h/vko)	
6 vuoden koulutus-ohjelma →	TK 9 kk	Runkokoulutus 2 v 3 kk Yliopistosairaalapalvelu 3 v
5 vuoden koulutus-ohjelma →	TK 9 kk	Erikoisalan määrittelemä koulutus 4 v 3 kk



Lääkäriin osaaminen

- ▶ Lääkäriin käytännön työ
 - kokonaisvaltainen hoito
 - moniammatillisuus
 - palvelujärjestelmä
- ▶ Kompetenssi on yksilön osaamista
- ▶ Arviointi asteikolla 1-5?



KUVA 1. CanMEDS-kukan terälehdet kuvaavat osaamisperustaisen lääkärikoulutuksen osa-alueita (1).

TAULUKKO 2. Viisi luottamuksen astetta matkalla erikoislääkäriksi (10,21).

Aste	Erikoistuvan rooli	Määritelmä
1	Ohjaajan toiminnan seuraaminen	Erikoistuva seuraa ohjaajan työskentelyä, muttei aluksi osallistu siihen. Kun kokemus lisääntyy, erikoistuva saa osallistua toimintaan.
2	Toiminta suoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa toimenpiteen siten, että ohjaaja on samassa huoneessa valmiina puuttumaan tilanteeseen, jos erikoistuva näyttää tarvitsevan apua.
3	Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti. Ohjaaja pystyy tarvittaessa tulemaan apuun nopeasti.
4	Toiminta ilman ohjausta	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja raportoi ohjaajalle jälkikäteen. Tässä vaiheessa erikoistuva on jo hyvin lähellä erikoislääkärin pätevyyttä.
5	Toiminta ohjaajana	Erikoistuva suorittaa tehtävän itsenäisesti ja pystyy tarvittaessa ohjaamaan itseään kokemattomampia kollegoita.

Oma kokemus kevät 2018

Descriptive Statistics

	N	Min	Max	Mean	SD
1. EPA:t auttoivat jäsentämään harjoittelun oppimistavoitteita	113	1	5	3,42	1,140
2. Käytännön taitojen arviointi tuki oppimista	114	1	5	3,39	1,043
3. Suoritusmerkinnän hakeminen tuntui ahdistavalta	114	1	5	2,39	1,348
4. Sain riittävästi palautetta suorituksestani	114	1	5	3,75	1,027
5. Arviointikriteerit olivat riittävän läpinäkyvät	112	2	5	3,84	,844
6. Arvioijan löytäminen oli vaikeaa	114	1	5	2,03	1,140
Valid N (listwise)	111				

Haasteita

- ▶ Valintamenettely käynnistymässä ilman voimassa olevaa asetuspohjaa
 - erikoistuvien oikeudellinen asema?
- ▶ Yliopistot vastaavat koulutuksesta
 - yhteisen näkemyksen luominen erikoislääkärin osaamisesta
- ▶ Käytännön koulutus palvelujärjestelmässä
- ▶ Käytännön ohjaus ja arviointi työpaikalla
 - osaamistavoitteiden määrittely
 - kehittymisen arviointi (EPA:t, etapit)
 - kehittymisen dokumentointi (sähköinen lokikirja)
- ▶ Kouluttajien koulutus
- ▶ Virkapohjat kouluttajille
- ▶ Yhteistyö yliopiston ja palvelujärjestelmän välillä

Yhteenveto

- ▶ Osaamisperustaisuus muuttaa ajattelua
 - aikaan perustuvasta koulutuksesta osaamisperustaiseen
 - yksilön arvioinnista tehtävistä suoriutumisen arviointiin
- ▶ Ammatinvalinnan ohjausta opiskelijoille?
- ▶ Kaikki liittyy kaikkeen: osaamisperustaisuus koulutusväylät, sähköinen lokikirja
- ▶ Haasteita:
 - olemassa olevan kirjallisuuden soveltaminen suomalaiseen terveystalvvelujärjestelmään
 - kouluttajille kouluttajia?